

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: T/18630/4.

Érkezett: 2005 DEC 12.

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Módosító javaslat!

Dr. Szili Katalin asszonynak
az Országgyűlés elnökének
H e l y b e n

Tisztelt Elnök Asszony!

A Hárszabály 94. §-ának (1) bekezdése és 102. §-ának (1) bekezdése alapján a bírósági eljárás elhúzódása miatti kifogás jogintézményének bevezetéséhez kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló T/18630. számú törvényjavaslathoz az alábbi

m ó d o s í t ó j a v a s l a t o t

nyújtom be:

1. A törvényjavaslat 1. § (2) bekezdése alábbiak szerint módosul:

„1. § (2) A Pp. az alábbi alcímmel, valamint 114/A. és 114/B. §-sal egészül ki:

„Kifogás az eljárás elhúzódása miatt

114/A. § (1) A fél, a beavatkozó, valamint az eljárásban részt vevő ügyész az ügyben eljáró bíróságnak a (2) bekezdésben meghatározott mulasztása miatt ugyanezen bíróságnál írásban kifogást nyújthat be, kérve a kifogás elbírálására hatáskörrel rendelkező bíróságtól a mulasztás tényének megállapítását, valamint – megfelelő határidő tűzésével – a mulasztó bíróságnak a (2) bekezdés a) [és c)] pontjában foglalt esetben az elmulasztott eljárási cselekmény elvégzésére vagy határozat meghozatalára, a (2) bekezdés b) pontjában foglalt esetben pedig az adott ügyben leghatékonyabb intézkedés foganatosítására történő utasítását.

(2) Kifogás akkor terjeszthető elő, ha

a) a törvény a bíróság részére az eljárás lefolytatására, eljárási cselekmény elvégzésére vagy valamely határozat meghozatalára határidőt állapított meg, azonban az eredménytelenül eltelt,

b) a bíróság az ügyész, az eljárásban részt vevő személy, a megkeresett szerv vagy személy részére az eljárási cselekmény elvégzésére határidőt tűzött ki, amely eredménytelenül eltelt, és a bíróság a mulasztóval szemben nem alkalmazta a törvény által lehetővé tett intézkedéseket[,

c) a bíróság elmulasztotta a perek ésszerű időn belül történő befejezésére irányuló kötelezettségét azáltal, hogy az ügyben a bíróság utolsó érdemi intézkedése óta eltelt az az ésszerű időtartam, amely elegendő volt arra, hogy a bíróság az eljárási cselekményt elvégezze, vagy annak elvégzéséről rendelkezzen, azonban a bíróság ezt nem tette meg].

(3) Nincs helye kifogás előterjesztésének bizonyítási cselekmény elrendelése, valamint olyan határozat ellen, amellyel szemben külön jogorvoslatnak van helye.

(4) A kifogást annak benyújtója mindaddig visszavonhatja, amíg a bíróság azt érdemben el nem bírálta. A visszavont kifogást újból előterjeszteni nem lehet.

114/B. § (1) Az ügyben eljáró bíróság a kifogást annak bíróságához való érkezését követő nyolc napon belül megvizsgálja, és ha azt alaposnak tartja, harminc napon belül megteszi, illetőleg elrendeli a kifogásban sérelmezett helyzet megszüntetése érdekében szükséges intézkedést. A bíróság a kifogás elintézéséről a kifogás előterjesztőjét értesíti.

(2) Ha az ügyben eljáró bíróság a kifogást nem tartja alaposnak, a kifogást tartalmazó beadványt megküldi az ellenfél részére, aki észrevételeit a kézbesítéstől számított nyolc napon belül terjesztheti elő. A határidő elteltét követően a bíróság az iratokat – az esetleg benyújtott észrevételekkel együtt – nyolc napon belül felterjeszti a kifogás elbírálására hatáskörrel rendelkező bírósághoz. A felterjesztésben a bíróság számot ad arról, hogy a hiányolt eljárási cselekmény elvégzésére vagy határozat meghozatalára milyen okból nem került sor.

(3) A helyi bíróság mulasztásával szemben benyújtott kifogást a megyei bíróság három hivatásos bíróból álló tanácsa, a megyei bíróság mulasztásával szemben benyújtott kifogást az ítélőtábla három hivatásos bíróból álló tanácsa, az ítélőtábla mulasztásával szemben benyújtott kifogást a Legfelsőbb Bíróság három hivatásos bíróból álló tanácsa, a Legfelsőbb Bíróság mulasztásával szemben benyújtott kifogást a Legfelsőbb Bíróság másik tanácsa az iratok felterjesztésétől számított tizenöt napon belül tárgyaláson kívül bírálja el.

(4) Ha a kifogást elbíráló bíróság a kifogásban foglaltaknak helyt ad, a mulasztó bíróságot határidő tűzésével a 114/A. § (2) bekezdésének *a)* és *c)* pontjában foglalt esetekben az ügy továbbviteléhez szükséges intézkedés megtételére, a 114/A. § (2) bekezdésének *b)* pontjában foglalt esetben pedig az adott ügyben leghatékonyabb intézkedés foganatosítására hívja fel. A felhívásban – a 114/A. § (2) bekezdésének *a)* pontjában foglalt esetet kivéve – a kifogást elbíráló bíróság az eljáró bíróságot meghatározott eljárási cselekmény lefolytatására nem utasíthatja. A kifogás alaptalansága esetén azt indokolt határozattal elutasítja. A határozat ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

(5) **[Ha a kifogás előterjesztője ugyanabban a perben ismételten alaptalan kifogást nyújt be, őt a kifogást elbíráló bíróság elutasító határozatában pénzbírsággal (120. §) sújthatja.**

(6) A kifogás elintézésére a végzés elleni fellebbezés felterjesztésére és elbírálására vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.” ”

3. A törvényjavaslat 2. §-a maradjon el, ezzel egyidejűleg a 3-5. §-ok jelölése 2-4. §-okra változik:

„[2. § A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény a következő alcímmel, valamint 262/A. és 262/B. §-sal egészül ki:

„Kifogás az eljárás elhúzódása miatt

262/A. § (1) A vádlott, a védő és a magánfél a bíróság (2) bekezdésben meghatározott mulasztása miatt az ügyben eljáró bíróságnál írásban kifogást terjeszthet elő, kérve a mulasztás tényének megállapítását, valamint – megfelelő határidő tűzésével – a mulasztó bíróságnak a (2) bekezdés *a)* pontjában foglalt esetben az elmulasztott eljárási cselekmény elvégzésére vagy határozat meghozatalára, a (2) bekezdés *b)* pontjában foglalt esetben pedig a megfelelő intézkedés megválasztására történő utasítását.

(2) Kifogás akkor terjeszthető elő, ha

a) a törvény a bíróság részére az eljárási cselekmény elvégzésére vagy valamely határozat meghozatalára határidőt állapított meg, azonban az eredménytelenül eltelt,

b) a bíróság az ügyész, az eljárásban részt vevő személy, a megkeresett szerv vagy személy, a tanú vagy a szakértő részére az eljárási cselekmény elvégzésére határidőt tűzött ki, amely eredménytelenül eltelt, és a bíróság a mulasztóval szemben nem alkalmazta a törvény által lehetővé tett intézkedéseket.

(3) Nincs helye kifogás előterjesztésének bizonyítási cselekmény elrendelése, valamint olyan határozat ellen, amellyel szemben külön jogorvoslatnak van helye.

(4) A kifogást annak benyújtója mindaddig visszavonhatja, amíg a bíróság azt érdemben el nem bírálta. A visszavont kifogást újból előterjeszteni nem lehet.

262/B. § (1) Az ügyben eljáró bíróság a kifogást – a (2) bekezdés esetét kivéve – nyolc napon belül közvetlenül felterjeszti a kifogás elbírálására hatáskörrel rendelkező bírósághoz. A felterjesztésben számot ad arról, hogy a hiányolt eljárási cselekmény elvégzése vagy határozat meghozatala – megítélése szerint – milyen okból nem volt lehetséges.

(2) Ha az ügyben eljáró bíróság a kifogást alaposnak tartja, a kifogásnak a bírósághoz való érkezését követő harminc napon belül meghozza, illetőleg elrendeli a kifogásban sérelmezett helyzet megszüntetése érdekében szükséges intézkedést. A bíróság a kifogás elintézéséről a kifogás előterjesztőjét értesíti.

(3) A helyi bíróság mulasztásával szemben benyújtott kifogást a megyei bíróság három hivatásos bíróból álló tanácsa, a megyei bíróság mulasztásával szemben benyújtott kifogást az ítélőtábla, az ítélőtábla mulasztásával szemben benyújtott kifogást a Legfelsőbb Bíróság, a Legfelsőbb Bíróság mulasztásával szemben benyújtott kifogást a Legfelsőbb Bíróság másik tanácsa az iratok felterjesztésétől számított tizenöt napon belül tanácsulésen bírálja el.

(4) Ha a kifogást elbíráló bíróság a kifogásban foglaltaknak helyt ad, a mulasztó bíróságot határidő tűzésével a 262/A. § (2) bekezdésének *a)* pontjában foglalt esetekben

az ügy továbbviteléhez szükséges intézkedés megtételére, a 262/A. § (2) bekezdésének *b*) pontjában foglalt esetben pedig a megfelelő intézkedés megválasztására hívja fel. A felhívásban – a 262/A. § (2) bekezdésének *a*) pontjában foglalt esetet kivéve – a kifogást elbíráló bíróság az eljáró bíróságot meghatározott eljárási cselekmény lefolytatására nem utasíthatja. A kifogás alaptalansága esetén azt indokolt határozattal elutasítja. A határozat ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

(5) A kifogás elintézésére a végzés elleni fellebbezés elbírálására vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.”]

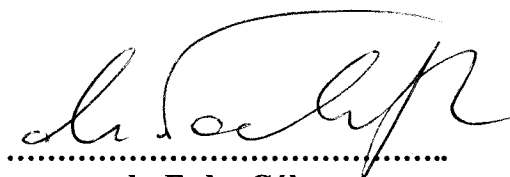
INDOKOLÁS

1. Megítélésem szerint lehetetlen feladat elé állítaná a jogalkotó a polgári per ügyfelét azzal, hogy a kifogás benyújtásáról döntve neki kellene meghatároznia azt 'az ésszerű időtartam'-ot, amely elegendő volt arra, hogy a bíróság az eljárási cselekményt elvégezze. Ezen általános megfogalmazás egyben a kifogás alaposágáról döntő bírót is bizonytalanságban hagyná, így a rendelkezés egyetlen hatása az lenne, hogy ebben a körben a törvény érdemi segítséget nem nyújtva 'ütné el' a feleket az Emberi Jogok Európai Bíróságához fordulás lehetőségétől. Javaslom ezért az új jogorvoslati forma alkalmazásának az objektív módon megállapítható eljárási mulasztásokra való korlátozását.

A jogorvoslati jog természetéből következik, hogy annak gyakorlása fogalmilag nem lehet visszaélészerű. Nem tudok ezért azonosulni egy olyan szabályozással, amely a biztosított jog gyakorlásához bármilyen szankciót fűz, különös tekintettel arra, hogy a kifogás benyújtása a fél helyzetét és perbeli kötelezettségét az alapügyben nem érinti, így nyilvánvalóan nem válhat a perek elhúzásának eszközévé. A módosító javaslat erre tekintettel hagyja el a törvényjavaslatból azt a szabályt, amely lehetővé teszi az ismételten alaptalanul benyújtott kifogás esetében pénzbírság kiszabását.

2. Elhibázott megközelítésnek tartom a polgári perre kidolgozott megoldás kis módosításokkal történt adaptálását a büntetőeljárások elhúzódására, tekintettel arra, hogy itt az eljárás 'nem állami' szereplőinek (terhelt, sértett, magánvádló, pótmagánvádló, magánfél) eljárási helyzete, jogai és az eljárás mielőbbi befejezéséhez fűződő érdekei különbözőek, más és más elvi alapon és szinten érdemelnék védelmet; a terhelt esetében a személyét érintő alkotmányos eljárási garanciákra tekintettel kell lennie a szabályozásnak. E különbségek megjelenítésére a törvényjavaslat nem alkalmas, és e keretek között módosító indítványokkal sem látom a kérdést megfelelően kezelhetőnek. A választott megoldást a törvényjavaslat indokolása sem támasztja érdemben alá, emellett az – tekintve például, hogy a normaszöveg által egyébként helyesen nem tartalmazott rendbírósági szabályokról is szól – magával a törvényjavaslattal sincs összhangban.

Budapest, 2005. december 12.

.....
dr. Fodor Gábor
SZDSZ